

Satspuljeansøgning til dokumentation af lovende praksis

BBU staben, 28. april 2017

Projektets/aktivitetens titel

Dokumentation og udvikling af lovende praksis i Spydspidsen – en afdækning af tilgangen ”støttet normalitet” og dets spredningspotentiale ift. andre forebyggende indsatser rettet mod særligt udsatte unge.

Kommune

Københavns Kommune

Navn og e-mail adresse på tilskudsansvarlig

Centerchef Jesper Blådal-Hansen

VE24@sof.kk.dk

Organisationens navn og CVR-nummer

Spydspidsen, CVR: 64942212

Øvrige aktuelle tilskud til projektet

Der er ikke bevilliget andre tilskud til projektet.

Projektets formål

Formålet med projektet er, at dokumentere og udvikle lovende praksis i Spydspidsen, med særligt fokus på at afdække tilgangen ”støttet normalitet” og dets spredningspotentiale ift. andre forebyggende indsatser rettet mod særligt udsatte unge.

I tilgangen ”støttet normalitet” arbejder medarbejdere bevidst med at støtte de unge i at indgå i almensamfundet. Det gør de ved at etablere en særlig form for alliance med de unge og have

fokus på at facilitere de unges udvikling frem for at yde omsorg. Medarbejdernes rolle, som er afspejlet i deres titel som ungdomskonsulenter, frem for pædagoger eller kontaktpersoner, er i tråd med nyere forskning og debatter vedr. "den fremtidige socialarbejders" rolle som "brobygger" fremfor "primær omsorgsgiver" jf. Gilligan (2012)¹ og den nye velfærdsdagsorden.

Samtidig er tilgangen helt i tråd med, - og kan ses som en udfoldelse af -, mindsettet i omstillingen af det specialiserede børne- og ungeområde i Københavns Kommunes Socialforvaltning. Omstillingen hedder: "Tæt på Familien", og er inspireret af Borås og Herning kommune. Et centralt element i mindsettet er at arbejde med at få børn og unge "ned ad indsatstrappen" i retning mod et liv i almensamfundet.

Projektets anden tese er, at når Spydspidsen kan have succes med tilgangen "støttet normalitet" overfor nogle af de mest udsatte unge i samfundet, kan tilgangen være et afgørende virksomt element i tidlige og forebyggende indsatser generelt, der har mål om at særligt udsatte unge bliver inkluderet på arbejdsmarkedet specifikt og i almensamfundet generelt. På den måde øges den sociale mobilitet blandt særligt udsatte unge på længere sigt. Dermed afdækkes potentialet i at sprede tilgangen "støttet normalitet" til andre tidlige og forebyggende indsatser blandt udsatte unge – både i København og andre kommuner.

Det forventes at dokumentationen og udviklingen af tilgangen "støttet normalitet" vil have følgende forventede langsigtede resultater på borgerniveau:

- Flere udsatte unge gennemfører folkeskolens afgangsprøve og en ungdomsuddannelse
- Flere udsatte børn og unge sikres læring og udvikling
- Flere udsatte unge opnår uddannelses-/arbejdsmarkedsafklaring og parathed
- Flere udsatte unge får mulighed for et normalt hverdagsliv
- Flere udsatte unge har positive og støttende relationer til deres forældre i et livslangt perspektiv.

Projektets målgruppe

Spydspidsens målgruppe er 15-18 årige, som ikke kan rummes i eller vil modtage et skoletilbud. De unge er særligt udsatte og har ofte erfaringer med kriminalitet og har et højt forbrug af rusmidler. Intern resultatdokumentation viser, at i perioden april 2013 – april 2017 var målgruppen karakteriseret ved at:

- 75 % ikke har folkeskolens afgangseksamen – de unge har flere skoleskift bag sig, og har typisk gået i skole mindre end 5 år
- 69 % har været involveret i grov og personfarlig kriminalitet

---

¹ Gilligan, R. (2012). Children, Social Networks and Social Support. In Hill, M., Head, G., Lockyer, A., Reid, B. & Taylor, R. (eds.) *Children's Services: Working Together*. Harlow: Pearson Education Limited

- 67 % har et bekymrende forbrug af rusmidler
- 57 % har enten diagnoser, tidligere psykiatriske indlæggelser eller selvrapporterede psykiske vanskeligheder.
- 42 % er anbragt uden for hjemmet

De unges liv er ofte præget af en lav selvkontrol, manglende empati, mange skoleskift og enten et antisocialt netværk eller ensomhed. De fleste har haft dårlige familiemæssige opvækstvilkår og har vanskelige/konfliktfyldte familierelationer.

De unge henvises fra myndighedsområdet til et praktikforløb i Spydspidsen, når eksisterende tilbud efter Serviceloven ikke er tilstrækkelige. Dermed tilhører de unge målgruppen betegnet som "særligt udsatte unge" i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som berettiger dem til refusion under praktik (LAB § 2, nr. 9). Samtidig er de berettiget til en kontaktperson iht. Service Loven §52, stk. 7, som tilbydes sideløbende med praktikforløb i Spydspidsen.

Projektets tese er, at de lovende elementer i Spydspidsens praksis ikke er afhængige af de specifikke foranstaltninger i indsatsen, men er velegnede til spredning i tidlige og forebyggende indsatser rettet mod særligt udsatte unge *generelt*. Socialstyrelsen har tidligere vurderet, at Spydspidsens praksis med fordel kan spredes til andre kommuners kriminalitetsforebyggende indsatser for unge (Socialstyrelsen, 2014, s. 118).

Antal forskellige brugere (fordelt på køn og projekt år)

Spydspidsen har løbende omkring 70 unge indskrevet med en gennemsnitlig indskrivningstid på ca. 9 måneder. På årsbasis er Spydspidsen således i kontakt med 90-100 unge. 2/3 af de unge er drenge, mens 1/3 er piger. Kønsfordelingen kan bl.a. forklares ved, at målgruppen ofte har begået personfarlig kriminalitet, og er ekskluderet fra uddannelsessystemet.

Der er ofte unge på venteliste til Spydspidsen, og kapaciteten er fuldt udnyttet på institutionen. Vi kan derfor ikke forvente en stigning i antallet af 15-18 årige unge, der får indsatsen i løbet af projektperioden. Til gengæld vil kvaliteten af indsatsen blive styrket, med det mål at de positive effekter af indsatsen også bliver styrket på kortere og længere sigt. Derudover er der potentielt mulighed for at unge i andre tidlige og forebyggende indsatser får en positiv effekt af tilgangen i løbet af projektperioden igennem den planlagte erfaringsudveksling med andre kommuner, og vidensdeling internt i Københavns Kommune (se nedenfor).

På baggrund af Spydspidsens positive resultater med de unge, er institutionen pr. 1. januar 2017 blevet udvidet til årligt at kunne modtage op til 20 unge *over* 18 år. Dermed vil flere unge i en ældre aldersgruppe også få udbytte af tilgangen i løbet af projektperioden. I tabellen nedenfor er antallet af 15-18-årige drenge og piger i Spydspidsens indsats i projektperioden skitseret.

Projektår 1 (aug – dec. 2017)	Projektår 2 (2018)	Projektår 3 (2019)
Antal piger: 17	Antal piger: 33	Antal piger: 33
Antal drenge: 33	Antal drenge: 66	Antal drenge: 66

Målsætninger med projektet

Målsætningen med projektet på kort sigt er, at dokumentere og videreudvikle Spydspidsens tilgang "støttet normalitet" og dens virkning inden for to udvalgte indsatsområder med udviklingspotentiale – fx udviklingen af et mere bevidst og systematisk forældresamarbejde og en øget inddragelse af tidligere indskrevne unge i indsatsen (en "peer-to-peer" indsats). Andre områder kan udvælges i samarbejde med Socialstyrelsen og ekstern leverandør (Rambøll og Metodecentret).

Det vil føre til følgende borgerrettede resultater for de unge i Spydspidsen inden for projektperioden:

- De unge oplever i højere grad støtte fra deres forældre ift. at varetage skolegang, uddannelse og praktik, og en styrket relation til deres forældre generelt.
- Flere forældre til de unge i Spydspidsen får styrket deres kompetencer til at støtte deres børn i deres uddannelse specifikt og får en styrket relationen til deres barn generelt.
- Flere udsatte unge opnår et prosocialt selvbillede/identitet som (fremtidig) arbejdstager
- Flere udsatte unge oplever en styrket relevans af tilgangen og forandringspotentialet for deres liv som følge af en "peer to peer indsats".
- Flere unge som tidligere har været i Spydspidsen oplever en "empowerment" - dvs. en øget og mere positiv identitetsforståelse - fordi deres bidrag anerkendes, og anvendes i praksis overfor andre udsatte unge.

Det forventes at de kortsigtede resultater for de unge, vil føre til ovennævnte forventede langsigtede forandringer for de unge.

Forventede resultater på et organisatorisk niveau

De forventede resultater på et organisatorisk niveau er, at dokumentere og videreudvikle Spydspidsens praksis og spredningspotentiale igennem arbejdet med flere gensidigt afhængige elementer i lovende praksis:

- En præciseret beskrivelse af vidensgrundlaget, særligt de implicitte principper² for tilgangen ”støttet normalitet” og deres virkning ift. de korte og langsigtede ønskede og dokumenterede effekter for de unge
- En præciseret beskrivelse af konceptet med særlig fokus på omsætningen af ”støttet normalitet” i praksis inden for to udvalgte indsatsområder
- En udfoldelse af socialarbejderens rolle, det relationelle samarbejde, den individuelle tilrettelæggelse og samspil igennem metodeudvikling inden for to udvalgte indsatsområder, samt styrket faglig refleksion
- En styrket løbende tilpasning af indsatsen på baggrund af den interne dokumentation og opfølgning på indsatsen

Dermed etableres et solidt vidensgrundlag om 1) hvordan man arbejder ”nedad indsatstrappen” med udsatte unge på vej til et liv i almensamfundet jf. Tæt på Familien og 2) spredningspotentialer for tilgangen ”støttet normalitet” inden- og udenfor Københavns Kommune.

Endelig vil projektet opbygge lederes og medarbejderes kapacitet til at kunne dokumentere og sprede lovende praksis på det specialiserede børneområde i Københavns Kommune– ikke bare i Spydspidsen, men i alle tidlige og forebyggende indsatser for udsatte unge i Københavns Kommune.

Dokumentation for opnåelse af målene/resultaterne

De ovennævnte borgerrettede og organisatoriske mål og bevægelsen mod dem i løbet af projektperioden vil blive dokumenteret ved hjælp af flere redskaber, som justeres og tilpasses i samarbejde med Rambøll og Metodecentret. Nedenfor skitseres mulighederne for at udnytte og kvalificere de eksisterende dokumentationsværktøjer – og systemer i løbet af projektet.

Opfølgningen på de borgerrettede mål

Et væsentligt element i dokumentationen bliver udviklingen af opfyldningsskemaer og registreringer, som medarbejdere anvender til de eksisterende opfølgingsmøder med de unge på arbejdspladsen, samt til opstarts- og afslutningsmøder. Udviklingsarbejdet vil tage udgangspunkt i eksisterende vejledninger til opfølgingsmøder med den unge (se bilag vedr. arbejdsgange i Spydspidsen), eksisterende interne registrerings- og dokumentationssystemer, samt Socialstyrelsens anbefalinger til styrket dokumentation i indsatsen (2014:120).

---

² Spydspidsen har identificeret flere principper som fx hurtighed, tillid og ejerskab.

Registreringen af de unges progression vil foregå elektronisk på I-pads til opfølgingsmøder med de unge på arbejdspladsen med f.eks. Feedback Informed Treatment (FIT) eller andre relevante elektroniske registrerings- og analysesystemer for at minimere medarbejderes registrerings- og analysetid.

Der er også mulighed for at følge op på de unges udvikling ved hjælp af et nyt velbeskrevet dokumentationsværktøj, som blev udarbejdet af Spydspidsen og andre tilbud i samme center, i forbindelse med et fricenterforsøg som led i tillidsreformen i Socialforvaltningen. Værktøjet dokumenterer bl.a. de unges oplevelse af tilstedeværelsen af virkningsfulde elementer i Spydspidsens socialfaglige praksis (fx tilgængelighed) via spørgeskemaundersøgelse og fokusgruppinterview, og på baggrund af de unges feedback faciliteres en faglig refleksion blandt Spydspidsens medarbejdere, som munder ud i en udviklingsplan, der fokuserer på indsatsens udviklingspotentiale.

Opfølgningen på de organisatoriske mål

På samme måde som ved de de borgerrettede mål, vil registrerings- og opfølgningsskemaer blive udviklet på baggrund af de eksisterende vejledninger, dokumentationsredskaber- og systemer i Spydspidsen. To dokumentationsredskaber- og systemer er særligt relevante for projektet:

- Det ovenfor nævnte dokumentationsværktøj udviklet ifm. et fricenterforsøg. Værktøjet understøtter den faglige refleksion blandt medarbejderne og udvikling af den socialfaglige praksis.
- Bosted: Et IT system til journalisering (fx til dagbogsnotater), samt registrering af stamoplysninger om den uge og deres status ift. kriminalitet, rusmidler m.m.

En ekstern kvalitativ undersøgelse

I starten af projektperioden (ultimo 2017/primo 2018) gennemføres en ekstern kvalitativ undersøgelse af de virksomme elementer i "støttet normalitet" tilgangen og deres betydning for opnåelsen af de borgerrettede mål for udsatte unge i indsatsen. Mere specifikt afdækkes ungdomskonsulentens rolle som socialarbejder, karakteren af de faciliterende alliancer der etableres med de unge, alle principper i tilgangen og deres omsætning/betydning i praksis. En ekstern evaluator vil være i stand til at afdække de underliggende og uudtalte værdier, betydninger, de virksomme elementer i tilgangen, og deres omsætning i praksis.

Resultaterne vil give en viden om de virksomme mekanismer i indsatsen, og særligt betydningen og effekten af tilgangen "støttet normalitet". Derudover vil resultaterne kvalificere de ovennævnte målinger og registreringer af progressionen i de borgerrettede og organisatoriske mål i

projektforløbet. Dermed vil de løbende registreringer blive funderet i nye indsigter om tilgangen i praksis.

Undersøgelsen gennemføres i tæt samarbejde med projektleder og kvalitetsteam i projektet.

En ekstern kvalitativ evaluering

I slutningen af projektperioden gennemføres en ekstern evaluering af de virksomme elementer i "støttet normalitet" tilgangen og deres betydning for opnåelsen af de borgerrettede mål for udsatte unge i indsatsen. På dette tidspunkt forventes det, at tilgangen og dens omsætning i praksis er blevet skærpet, og dermed at effekten på de organisatoriske og borgerrettede mål kan evalueres.

Evalueringen vil være kvalitativ, og perspektivere udviklingen i de kvantitative målinger og registreringer i projektet. Evalueringen vil afsøge de forhold ift. tilgangen "støttet normalitet", der har bidraget til og hæmmet udviklingen i opnåelsen af de ønskede forandringer i organisationen og hos de unge. Dermed ønskes en afdækning af hvorvidt/i hvilken grad "støttet normalitet" bidrager til de ønskede og allerede dokumenterede positive effekter af Spydspidsens indsats. De unge der har modtaget indsatsen og medarbejdere i Spydspidsen indgår i evalueringen.

Aktiviteter og tidsplan

Tidspunkt/periode	Aktivitet
Ultimo maj 2017	Konstituering af kvalitetsteam i BBU Udarbejdelse af stillingsopslag til projektleder, som slås op med forbehold for bevilling fra Socialstyrelsen og politisk godkendelse i Socialudvalget (21. juni 2017)
Ultimo juni	Ansættelsessamtaler Tilbage melding på ansøgning fra Socialstyrelsen og Socialudvalget
1. august 2017	Ansættelse af projektleder
August – September	Dialog med Socialstyrelsen/Ekstern evaluator om fokusområder i projektperioden, og evt. opdatering af projektbeskrivelsen. Udarbejdelse af plan for samarbejdet mellem projektleder/kvalitetsteam og Rambøll/Metodecentret i hele projektperioden
Ultimo 2017/primo 2018	Ekstern kvalitativ undersøgelse af praksis
Hele projektperioden	Deltagelse i alle planlagte aktiviteter i projektperioden (jf. aktivitetsplan fra Rambøll og Metodecentret).
Hele projektperioden	Rapportering til Socialstyrelsen jf. tilskudsbrevet, som modtages

	fra Socialstyrelsen.
Ca. 4-5 dage fordelt på hele projektperioden	Ekstern supervision ift. udviklingsprocessen og/eller undervisning af medarbejdere i nye metoder og dokumentationsmetoder som udvikles i projektet.
Efteråret 2019	Ekstern kvalitativ evaluering af praksis, perspektiveret ift. de kvantitative data og registreringer genereret i projektet. Indstilling til borgercentercheferne i Borgercenter Børn og Unge (BBU) med anbefalinger til hvordan erfaringerne fra projektet forankres organisatorisk*.

*Helt specifikt udarbejdes der anbefalinger til:

- a) Hvordan lovende praksis forankres i Spydspidsen fremadrettet
- b) Hvordan elementer af lovende praksis kan spredes til andre lignende indsatser i BBU.
- c) Hvordan kapaciteten til at dokumentere og sprede lovende praksis i BBU forankres i det nyetableret videnscenter på kriminalitetsområdet, og evt. tre andre videnscentre i BBU.

Organisation og ledelse

En projektleder ansættes med direkte reference til leder i Spydspidsen, og vil være tilknyttet et nyetableret videnscenter på kriminalitetsområdet i Center for Forebyggelse (som Spydspidsen organisatorisk hører til). Projektleder varetager den daglige projektledelse og indgår i kvalitetsteamet (se nedenfor).

Et kvalitetsteam etableres som har ansvar for den lokale forankring og kvalitetsudvikling af praksis. Deres rolle er at være gennemgående team i kvalificering, beskrivelse og løbende kvalitetssikring af praksis. Deltagerne vil være:

- Projektleder
- To repræsentanter for kommunal ledelse: Leder af Spydspidsen og centerkoordinator i Center for Forebyggelse og Rådgivning
- To nøgleaktører i involverede indsatser: To medarbejdere i Spydspidsen
- En tovholder fra Borgercenter Børn og Unges vidensnetværk vil deltage ad hoc/efter behov i møder og workshops

Projektet forankres i et nyetableret videnscenter på kriminalitetsområdet med løbende videndeling med et AC-netværk i Center for Forebyggelse og Rådgivning og et vidensnetværk på tværs af Borgercenter Børn og Unge. Det vil sikre vidensdeling om Spydspidsens særlige faglige tilgang og ikke mindst bidrage til en kapacitetsopbygning i organisationen ift. at kunne dokumentere og sprede lovende praksis i hele organisationen. Sidstnævnte er en ambition og

fokusområde for Borgercenter Børn og Unge over de næste 2 år. Derfor er flere medlemmer af kvalitetsteamet allerede del af de forskellige netværk, og de vil sikre løbende vidensdeling med de forskellige netværk undervejs i projektet.

Projektleder og tovholder for BBU's vidensnetværk vil sammen udarbejde den afsluttende indstilling til Borgercentercheferne, som er øverst ansvarlige for det specialiserede børneområde i Socialforvaltningen, vedr. forankringen af projektets resultater i Spydspidsen og BBU's tilbud generelt (se udspecificering nedenfor).

Budget skema

Se vedlagte budget for den eksterne finansiering

Egenfinansiering:

- Arbejdstid til kvalitetsteams deltagelse i aktiviteter
- Medarbejderes tidsforbrug på øget dokumentation og refleksion, samt bidrag til kvalificering af beskrivelser, nye dokumentations- og refleksionsredskaber

Afsluttende kommentarer

Vi søger med forbehold for politisk godkendelse. En indstilling om politisk godkendelse af satspuljeansøgningen bliver behandlet af Socialudvalget i juni.

Bilag

1. Overslag over driftsomkostninger for indsatsen (tildelingskrav)
2. Selvevalueringsredskabet for lovende praksis (tildelingskrav)
3. Beskrivelse af Spydspidsens praksis/indsats
4. Arbejdsgange i Spydspidsen fra 2017
5. Forandringsteori for Spydspidsen fra 2012
6. Forandringsteori for bedre fremmøde i skole
7. Center for Forskning i Socialt Arbejde (2012). Når de udsatte bli'r ansatte. En evaluering af SPYDSPIDSENS indslusning af særligt udsatte unge på arbejdsmarkedet.